

Lesbrief groep 3/4

Theateropdrachten die aansluiten bij het thema: Op wereld reis

Beste leerkracht,

Voor je ligt een theaterles die gemaakt is bij het thema: Op wereld reis. Uitgangspunt hierbij vormt het ontdekken van de woestijn, jungle en het poolgebied. De les is opgedeeld in vier onderdelen die zowel achter elkaar, als in één les gegeven kan worden maar ook in losse delen. De ingeschatte tijdsduur van ieder onderdeel staat boven de beschrijving. Eerst worden de drie de klimaatzones in losse opdrachten onderzocht. Daarna is het tijd om op expeditie te gaan door deze bijzondere natuurgebieden.

Door gebruik te maken van theaterwerkvormen maken de kinderen op een interactieve en speelse manier kennis met de thema's. Voor de opdrachten is ruimte nodig. Het werkt het beste om ze in een speellokaal uit te voeren. Bij sommige opdrachten worden suggesties gegeven voor het gebruiken van muziek.

Ter inspiratie heb ik gebruik gemaakt van het boek:

De wondere werking van planeet aarde.

Sommige opdrachten wordt gestart met een quote uit het boek. De klimaatzones vind je als pdf toegevoegd aan het lesmateriaal.

Dan rest alleen nog een flinke dosis fantasie om het lokaal te veranderen in een jungle, woestijn of ijsrots. Veel plezier en succes!

Wendy van Delzen

WARMING-UP

5 minuten

Om in de jungle, woestijn of op de Noordpool te kunnen overleven moet je fit zijn. Alleen dan kan je in bomen klimmen, tussen de bomen rennen, de hitte en kou trotseren en gevaarlijke dieren van je af slaan.

De leerlingen staan in een kring. Om de beurt maken de leerlingen een beweging de andere leerlingen doen de beweging na. De docent kan starten met het geven van een aantal voorbeelden.

Als je de delen los geeft kan de warming-up eventueel herhaalt worden.

- Rennen op de plek
- lats pakken hoog uit de boom
- Bukken voor een slingerende aap
- Schaatsen over ijsvlaktes.
- Springen over een omgevallen boomstam.

1. REIZEN IN DE WOESTIJN

10/15 minuten

Ooit wemelde het in Noord-Afrika van het leven. Er waren bossen, meren en een heleboel dieren die rondzwierven over eindeloze grasvlakten. Nu is het grootste gedeelte van Noord-Afrika een woestijn: De Sahara. Die een derde van het hele Afrikaanse continent beslaat. Het regent er vaak maar een of twee keer per jaar, en dat water verdampt bijna meteen. Met zijn zandduinen en droge, gebarsten rotsen is de sahara een uitgestrekt, bloedheet, gevaarlijk gebied. De weinige dieren die in deze meedogenloze omgeving kunnen overleven zijn gespecialiseerde reptielen, insecten en knaagdieren. Die vooral 's nachts actief zijn en onder de grond leven, ver van de verzengende zon.

- Quote uit het boek

Ga met de leerlingen in een kring staan. Vraag een leerling om in het midden van de kring te gaan staan en een probleem in de woestijn uit te beelden. Als een leerling in de kring weet wat het probleem is klapt de leerling in zijn handen en mag raden. Als het goed is geraden speel je het probleem kort samen met alle andere leerlingen.

- Optie 1: Je bespreekt van te voren met de leerlingen wat problemen/situaties zijn die je kan tegenkomen in de woestijn.
- Optie 2: Je schrijft/print verschillende situaties uit die de leerlingen kunnen uitbeelden. (zie voorbeelden)
- Optie 3: Je laat een leerling zonder overleg iets uitbeelden.

Voorbeelden:

- Prikken aan een cactus
- Zweeten door de hitte
- Zere voeten van het hete zand
- Water tekort, dorst
- Kamelen race.
- Gebeten door een schorpioen

2. OVERLEVEN IN DE JUNGLE

15/20 minuten

De miljoenen verschillende planten en dieren van het Amazonewoud zijn ook elkaars concurrenten. [...] De concurrentie om voedsel leidt soms tot een heel bijzondere evolutie, waaruit nieuwe soorten ontstaan met een gespecialiseerde niche. De zwaardkolibrie heeft een bek die langer is dan zijn hele lichaam. Zodat hij zich kan voeden met de nectar van lange, buisvormige bloemen waar andere kolibries niet bij kunnen. (zo hoeven ze niet te delen)

- Quote uit het boek

De beek

5 minuten

In de jungle is geen douche. Je moet je wassen in een beek. De leerlingen staan in een kring. Op het teken van de docent springen ze in de beek en gaan ze zich wassen. Ze springen ook weer op teken van de docent uit de beek. Het water van de beek verandert steeds waardoor ook stem en lichaamsgebruik verandert.

Voorbeelden:

- Normaal water
- Ijskoud water
- Slijmerig water
- Puntige stenen op de bodem
- Stinkend water
- Gevaarlijke dieren in het water

Tip: zorg dat de leerlingen goed hun stem en lichaam gebruiken. Er is geen fysiek contact tijdens deze opdracht.

Bijzondere dieren

10/15 minuten

Verdeel de leerlingen in groepjes van ongeveer 5 personen. Ieder groepje bedenkt een dier plus een bijzondere eigenschap die heel handig is in de jungle. Bijvoorbeeld de zwaardkolibrie of de slingeraap. De leerlingen krijgen kort de tijd om met elkaar af te spreken. Hierna presenteren ze hun dier plus het bijzondere eigenschap. Ze mogen hierbij geluid maken. Het publiek raadt welk dier plus eigenschap uitgebeeld wordt. Het kan om een bestaand bijzonder dier gaan. Ook kunnen de leerlingen zelf een bijzonder dier verzinnen.

3. LEVEN IN SNEEUW EN IJS

10 minuten

De Noordpool bestaat uit een dikke laag bevroren zeewater, bedekt met verblindende witte sneeuw. Door al dat wit wordt 80 procent van alle zonnestraling die de Noordpool bereikt terug de ruimte in gekaatst. Veel zee-ijs blijft het hele jaar bevroren, maar andere delen smelten in de zomer, waardoor de Noordwestelijke Doorvaart vrijkomt [...]

De opwarming van de aarde vormt een bedreiging voor onze hele planeet, en de gevolgen zijn het opvallendst in het noordpoolgebied. De hoeveelheid zee-ijs die het hele jaar door bevroren blijft neemt ieder jaar af [...]

- Quote uit het boek

Bevroren

5 minuten

De leerlingen dansen door de ruimte. Wanneer de muziek stopt staan ze stil. De docent noemt een lichaamsdeel. Dat lichaamsdeel wordt bevroren. Als de muziek weer aangaat dansen de leerlingen weer verder terwijl het genoemde lichaamsdeel bevroren is. Steeds wordt er een lichaamsdeel aan toegevoegd. De al bevroren lichaamsdelen ontdooien dus niet. De leerlingen zullen dus steeds verder bevroren tot ze stilstaan in de ruimte.

Muziek: Yann Tiersen - La Valse d'Amélie
<https://www.youtube.com/watch?v=Sm0ggPnp35U>

Ontdooit

5 minuten

De leerlingen staan nu bevroren in de ruimte. De docent vertelt dat de zon langzaam opkomt en het lichaam weer verandert. Een voor een ontdooien de lichaamsdelen. Wanneer het hele lichaam is ontdooit begint de zon nog harder te schijnen. Hierdoor begint het lichaam langzaam te smelten, alsof het een sneeuwpop is. Ga hiermee door tot de leerlingen op de grond liggen.

Muziek: Yann Tiersen - Penn ar Lann
<https://www.youtube.com/watch?v=gR4KZjXhoV0>

OP EXPEDITIE

15/20 minuten

Muziek: Album Jungle by Night van Jungle by Night (2011)
<https://www.youtube.com/watch?v=gnoLbmNVy4g>
<https://www.youtube.com/watch?v=F4NjEBEicI0>

Het speellokaal verandert zodra je de muziek aan zet in een woestijn, jungle of de Noordpool. Samen met de leerlingen ga je op expeditie. Jij bent de expeditieleider. Het is belangrijk dat de leerlingen goed luisteren want de natuur kan onvoorspelbaar zijn. Als de expeditieleider één keer in de handen klapt maken de leerlingen zichzelf heel lang en dun, alsof ze zich achter een boom verstoppen. Als de docent twee keer in de handen klapt maken de leerlingen zich heel klein. Alsof ze zich onder een struik verstoppen.

De route:

- Woestijn
- We lopen in de woestijn, het is super warm.
  - We komen in een zandstorm terecht
  - We moeten slalommen tussen stekelige cactussen
  - Tussen twee rotsen is een touw brug, deze wiebelt heel erg.
- Jungle
- We slingeren net als de apen aan lianen van boom naar boom.
  - We lopen door een zompig moeras, je zakt steeds een beetje weg.
  - We lopen langs een diep ravijn. Ik hoop dat je geen hoogtevrees hebt!
  - Door kietelgras: Dit is gras dat tot je oksels staat en je overal kietelt.
- Poolgebied
- We lopen op een sneeuwvlakte, het is super koud.
  - We lopen over het ijs, het is heel glad.
  - We komen in een sneeuwstorm terecht.
  - We zijn bij een woeste rivier zonder brug. We moeten springen van steen naar steen.

Tips:

- Bovenstaande route ideeën kunnen natuurlijk aangevuld worden met ideeën van de docent en de leerlingen. Het is leuk om dit samen met ze te bedenken en te koppelen aan wat ze hebben geleerd bij de Blink lessen.
- Sta tussendoor stil en vraag wat voor planten of dieren de leerlingen zien. Creëer samen met de leerlingen een fantasiewereld. Zodat het lokaal echt verandert in een woestijn, jungle of poolgebied door het gebruik van fantasie.

Extra

Verdeel de klas in groepjes van 3/4 leerlingen. De leerlingen die voorop staat is de expeditieleider. Deze leerling bepaalt hoe er wordt gelopen door de jungle (klimmen, kruipen, springen, slingeren, lopen). De andere leerlingen doen de voorste leerling precies na. Op teken van de docent wordt er gewisseld.